

Gönderim Tarihi: 17.03.2023

Kabul Tarihi: 13.04.2023

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN TÜRK DÜNYASI ALGISI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA; TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

A Research on University Students' Perception of the Turkish World; Case of
Tekirdag Namik Kemal Universty

Kübra ERHAN

Dr. Öğr. Üyesi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi,
Fen Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü,
kerhan@nku.edu.tr

ORCID ID: 0000-0002-5391-8435

Ziya İNCE

Doç. Dr. Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi,
Fen Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü,
zince@nku.edu.tr

ORCID ID: 0000-0001-7389-8083

Vedat ŞAHİN

Doç. Dr. Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi,
Fen Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü,
vsahin@nku.edu.tr

ORCID ID: 0000-0002-5391-8435

Çalışmanın Türü: Araştırma

Öz

Bu çalışma, Türk Dünyası'nı oluşturan bağımsız Türk Cumhuriyetleri ile özerk yönetime sahip Türk toplulukları hakkında, üniversite öğrencilerinin mekânsal, tarihsel ve kültürel bilgi düzeylerine ilişkin algılarını ve Türk Dünyası'nın geleceği hakkında düşüncelerini tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama deseni kullanılmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, Spor Bilimleri Fakültesi ve Veterinerlik Fakültesi'nden 321 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma kapsamında, öğrencilerin Türk Dünyasına yönelik algısını tespit edebilmek için araştırmacılar tarafından oluşturulan 17 maddelik anket uygulanmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk normallik testlerinde normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir. İkili değişkenlerin analizinde Independent T testi, ikiden fazla değişkenlerin testinde Tek Yönlü Varyans Analizi testi uygulanmıştır. Tek Yönlü Varyans testi sonucunda anlamlı farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Post Hoc testlerinden LSD yapılmıştır. Anket cevaplarının puan ortalamalarına göre öğrencilerin Türk Dünyası'na yönelik algılarının pozitif yönde olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların sınıf seviyesi değişkenleri açısından yapılan testlerde anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Cinsiyet ve fakülte türü değişkeni açısından yapılan testlerde ise anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Bu farklılığın Fen Edebiyat Fakültesi ile Veterinerlik Fakültesi öğrencileri arasında, Spor Bilimleri Fakültesi ile Veterinerlik Fakültesi öğrencileri arasında olduğu görülmüştür. Araştırmada katılımcıların Türk Dünyası kavramını öncelikle ortak kültüre sahip ulus olarak algıladıkları, bağımsız Türk Cumhuriyetlerini genel olarak tanıdıkları ve Türk

Cumhuriyetlerinin siyasi, ekonomik, askeri birlikteliğinin Türk Dünyasının uluslararası platformda gücünü artıracacağı, Türk Birliğinin Kurulması gerektiği konusunda ortak fikre sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türk Dünyası, üniversite öğrencileri, öğrenci algısı

Abstract

This study was carried out in order to determine the perceptions of university students about the spatial, historical and cultural knowledge levels and their thoughts about the future of the Turkic World, about the independent Turkic Republics that make up the Turkic World and the Turkic societies with autonomous administration. A quantitative research method of survey design was used in the study. The sample group of the research consisted of 321 students from the Faculty of Science and Literature, Faculty of Sports Sciences, and Faculty of Veterinary Medicine at Tekirdağ Namik Kemal University. Within the scope of the research, 17-item questionnaire created by the researchers was applied in order to determine the perceptions of the students towards the Turkic World. It was determined that the data obtained in the study showed normal distribution in the Kolmogorov-Smirnov and Shapiro-Wilk normality tests. Independent T test was used in the analysis of binary variables, and One Way Anova test was used in the test of more than two variables. LSD from Post Hoc tests was used to determine between which groups there were significant differences as a result of the One-Way Anova test. According to the average scores of the survey answers, it was determined that the students' perceptions of the Turkic World were positive. No significant difference was found in the tests performed in terms of the class level variables of the participants. A significant difference was found in the tests performed in terms of gender and faculty type variables. It was observed that this difference was between the students of the Faculty of Arts and Sciences and the students of the Faculty of Veterinary Medicine, between the students of the Faculty of Sport Sciences and the students of the Faculty of Veterinary Medicine. In the research, it was concluded that the participants perceived the concept of the Turkic World primarily as a nation with a common culture, they knew the independent Turkish Republics in general, and they had a common idea that the political, economic and military unity of the Turkish Republics would increase the power of the Turkic World in the international platform and that the Turkic Union should be established.

Keywords: Turkic World, Turkish Union, university students, student perception.

1. GİRİŞ

Türk Dünyası kavramıyla ilgili çeşitli tanımlamalar yapılmıştır. Bunlardan, “bağımsızlığını kurabilmiş Türk devletleri ile çoğunluğunu Türklerin oluşturduğu Türk Bölgeleri” (Ceylan, 2014:147), “Türk milletini ortaya getiren unsurlara (soy, dil kültür, vatan, tarih, din) sıkı sıkıya bağlı cemiyetlerin oluşturduğu coğrafya” (Arslan, 2014:159), “Tüm Türk Soylu insanları kapsayan bir kavram” (Alkan, 2014:165) olarak tanımlanan Türk Dünyası kavramında coğrafi mekân ve kültürel unsurlar vurgulanmıştır. Bu bağlamda, Türk Dünyası kavramı mekânsal olarak, geniş bir coğrafyayı ifade etmektedir. Bu coğrafi mekân batıda Balkanlardan, doğuda Turfan Havzasına, güneyde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinden kuzeyde Kazakistan’a kadar uzanır (Özey, 2015,2). Aynı zamanda bu kavram, ırkı olarak homojen, kültürel ve tarihsel birlikteliği olan nüfusu tanımlayan

kültürel bir kavramdır (Akengin,2017:10). Günümüzdeki idari bölünüşte, Rusya toprakları içerisinde yer alan Türk nüfusunun yaşamış olduğu muhtarlıklar ile Türk Dünyası'nın beşerî sınırları, idari sınırlarını aşmaktadır. Belirtilen sınırlar içinde Türkler çoğunluk olmakla birlikte, dünya genelinde geniş bir coğrafyada yaşamaktadırlar.

Tarihsel süreçte, kurmuş oldukları medeniyetlerle birlik ve beraberlik içinde yaşayan Türkler, köklü milletlerden biridir. Çarlık Rusya'sının 16 yy.'da Müslüman Kazan Hanlığı (1552) ve Astrahan Hanlığını (1556) hakimiyetine alarak başlattığı işgal hareketleri, 1897 yılına kadar Pamir Dağındaki Türkistan sınırlarını da hakimiyeti altına almasıyla 19. yy sonuna kadar devam etmiş, Türk ve Müslüman toprakları 300 yıldan fazla bir sürede (1552-1897), Rusya tarafından işgal edilmiştir (Hayit, 1987:21-22). 20 yy. başlarında I. Dünya Savaşı ve Bolşevik İhtilali beraberinde Sovyetler Birliğinin kurulmasıyla da Türk Dünyası siyasi bütünlüğünü kaybetmiştir. Ancak 20 yüzyılın son on yılında Sovyetler Birliği'nin dağılması ile Kafkasya ve Orta Asya'da bulunan devletlerin bağımsızlığını kazanmasıyla yeni bir süreç başlamıştır (Akengin, 2017:1, Ivshina, 2021). Bağımsızlıklarına kavuşan Türk Cumhuriyetleri ile Türkiye arasındaki ilişkiler "*Adriyatik'ten Çin Seddine*" konseptinin bir parçası olarak gelişmiş, etnik köken ve ortak geçmiş, Türkiye'nin yaklaşımında etkili olmuştur (Yılmaz, 2021:256-258). Türk Dünyasını oluşturan bağımsız Türk Cumhuriyetleri Orta ve Ön Asya'da yer almış olup bunlar; Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Türkmenistan, Özbekistan, Kırgızistan ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'dir. Ayrıca Avrupa, Asya ve Kafkasya'da Özerk Türk Cumhuriyetleri ile Kosova, Batı Trakya, Kuzey Irak, Güney Azerbaycan (İran Azerbaycan'ı) başta olmak üzere Türk Bölgeleri vardır. Yine iş, eğitim gibi çeşitli sebeplerle Dünya'nın pek çok ülkesinde azınlık olarak varlığını sürdüren Türk nüfusu yaşamaktadır (Özey, 2015:23-24, Doğanay,1995:136-137, Taşkaya, 2014:45-46, Bay vd., 2017:58).

Türk Cumhuriyetleri fiziksel bütünlüğü açısından değerlendirildiğinde Hazar Denizinin doğusunda yer alan bağımsız Türk devletlerinin birbirleriyle sınır bağlantıları mevcutken, Türkiye'nin Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti ile kara sınırı bulunmaktadır. Bu bağlamda Türkiye'nin Nahçıvan ile Orta Asya Türk Cumhuriyetlerinin ise birbirleriyle karayolu ulaşımı kesintisiz sağlanmaktadır. Azerbaycan'ın Türkiye ve Nahçıvan ile fiziki bağlantısı Ermenistan toprakları ile kesintiye uğramakta, Orta Asya Türk Cumhuriyetleri ile arasındaki Hazar Denizi ile Kazakistan ve Türkmenistan'a sınır komşudur. Türkiye'nin Azerbaycan dışında (Kars-Tiflis-Bakü Demiryolu Hattı) diğer ülkelerle havayolu hariç doğrudan

ulaşım bağlantısı bulunmamaktadır. Mevcut demiryolu hattının Türkistan'a ulaşım bakımından büyük önem taşıması ve Hazar Denizi geçişi, Türkistan ülkelerinin doğu-batı ekseninde demiryolu inşası ve var olan hatların iyileştirmesinde Türkiye'nin bölge ülkelerle iş birliği yapması ve somut adımlara öncülük etmesi büyük önem taşımaktadır (Yılmaz, 2021:305).

Bağımsızlık sonrasında Türk devletleri arasında siyasi, savunma, sosyal-kültürel, ekonomik, ticari ilişkilerin kurulabilmesinin yolu açılmış bu bağlamda Türkiye öncü ve aktif bir rol oynamıştır. Söz konusu ülkeler ayrı özellik gösterdiklerinden, etnik ve kültürel ortak paydası vurgulanarak, ülkelere göre farklı politikalar geliştirilmiş ve izlenmiştir (Yılmaz;2021:258). Türk Devletleri içerisinde ise en çok Azerbaycan'la geliştirilen siyasi, askeri, kültürel ve ticari ilişkiler Haydar Aliyev'in ifadesiyle "tek millet, iki devlet" ve "kardeş ülke" şeklinde çeşitli söylemlere de yansımıştır. Bu olumlu atmosfer, Rusya'nın toprakları üzerinde yaşayan toplumlara karşı yürütmüş olduğu asimilasyon ve uygulanan politikaları neticesinde diğer bağımsız devletlerle başlangıçta oluşturulamamıştır Buna karşın Türkiye'nin ve diğer bağımsız Türk Cumhuriyetlerinin Uluslararası birliklere (BM, NATO, SCO, BDT, ECO..) üyelik ve Türk Cumhuriyetlerinin birbirleriyle kurmuş oldukları teşkilat ya da birlikler (TÜRKSOY, TİKA, TÜRKPA, TDİK, YTB...) vasıtasıyla uluslararası platformda etkinlikleri ve Türk ülkelerinin ortak hareketi güçlenmektedir.

Başta Türkiye olmak üzere Türk Dünyasının bağımsız devletleri, coğrafi konum olarak stratejik bir noktada yer alır. Türkiye'nin doğu-batı ekseninde birleştirici konumu, Orta Asya Türk Cumhuriyetlerinin gerek alan (alansal genişliği ve coğrafi bütünlüğü) gerekse sahip olduğu stratejik kaynakları (petrol, doğal gaz, tarımsal alan vb.) jeopolitik olarak başlı başına bir güç unsurudur. Bu açıdan kurulacak bir birlik Türk devletlerinin coğrafi konum, coğrafi güç ve bütünlüklerini güçlendirecektir. Evrensel ve bölgesel şartlar Türk Dünyası Birliğini zorunlu kılarken, birlik üyelerinin politik ve diplomatik güçlerini artıracak, ekonomik artılar paylaşılarak iktisadi gücü yükseltecektir. Ortak kültürel değerler, sosyal ve kültürel ilişkilerin başat aktörü olurken, askeri güçlerin koordineli çalışması etkin bir caydırıcılığa zemin hazırlayacaktır (İlhan, 1999, Demirok, 2019:14, İlhan, 2006). Türk birliği olgusunun gerçekleştirilebilmesi için Türk Dünyasını oluşturan toplumların ortak paydada hareket etmeye yönelik algılarının belirlenmesi büyük önem taşımaktadır. Bu algılar ekonomik, siyasi, eğitim vb. alanlarda atılacak olan adımların belirlenmesinde çok önemlidir (Bay vd, 2017:61). Bu bağlamda Türk Dünyasına yönelik algı ve bilgi düzeyi ülkenin geleceği olan genç nesil örnekleminden tespit edilmeye çalışılmıştır.

1.1. Literatür Taraması

Türk Dünyasıyla ilgili genel ve ülkeler bazında fiziki, beşerî, ekonomik, siyasal, jeopolitik gibi çeşitli yönleriyle ele alan çalışmaların yanı sıra ülkeler arasındaki ilişkileri ve Türk Dünyası kavramını coğrafi mekân, tarihi, soydaşlık, dil-din-eğitim gibi kültürel özellikleriyle değerlendiren birçok akademik çalışma yapılmıştır. Hayit (1987), “*Sovyetler Birliğindeki Türklüğün ve İslam’ın Bugünkü Durumu*”, Doğanay (1995), “*Türk Dünyasının Siyasi Sınırları*”, Özey (2015), “*Türk Dünyası Coğrafyası*”, Arslan (2014), “*Kültür ve Milli Ülkü*”, Koday (2015), “*Türk Dünyası Coğrafyası ve Jeopolitiği*”, Aynural (2015), “*Güçlü Bir Türkiye ve Türk Dünyası*”, Akengin (2017) *Türk Dünyası ve Orta Asya Türk Cumhuriyetleri Üzerine Jeopolitik bir Değerlendirme*, Gömeç (2018), “*Tarihi Türk Coğrafyasının Genel Hatları*” Yılmaz (2021), “*Bağımsızlıklarının 30. Yılında Türkistan Coğrafyasındaki Türk Cumhuriyetlerinin Durumu ve Değerlendirilmesi*” bunlardan sadece bir kaçıdır. Ayrıca araştırma konusunu oluşturan Türk Dünyası Algısına yönelik makale ve tez çalışmaları da mevcuttur. Bunlardan; Alım (2009) tarafından yapılan “*Coğrafya Eğitimi Öğrencilerinin Türk Dünyası Algıları (Atatürk Üniversitesi Örneği)*”, adlı makalede örneklem grubunu Coğrafya Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim gören 217 öğrenci oluşturmuştur. Çalışmada, öğrencilerin Türk Dünyası ve Türk Cumhuriyetlerine yönelik genel bilgi düzeylerinin iyi olduğu bunda ise eğitim programında Ülkeler Coğrafyası dersinin yer almasının etkili olduğu, Türk Dünyası anlam ve sınırları konusunda öğrencilerin soy, dil ve kültür öğelerine vurgu yaptıkları, Türk Cumhuriyetleri arasındaki ilişkilerin yetersizliğini ve coğrafi bir bütünlük oluşturmadığı önemli sorunlar olarak öne çıkartılmıştır.

Ulusoy’un (2009) “*İlköğretim 7. Sınıf Öğrencilerin Türk Dünyası ve Türk Cumhuriyetlerine Yönelik Tutum ve Düşünceleri*”, adlı makalesinin örneklem grubunu 7. sınıf ilköğretim öğrencilerinden 129 öğrenci oluşturmuştur. Çalışmada, Sosyal Bilgiler 4.- 7. sınıf programlarında Türk Dünyası ve Türk Cumhuriyetlerine yer verildiği fakat öğrenciler tarafından bunun yetersiz olduğu belirtilmiş, coğrafi konum ve Türk Dünyasının durumu hakkında öğrencilerin bilgi düzeyinin yeterli olmadığı, Türk Dünyasının ortak değerlerinin (dil, tarih, kültür bilinci) gelişmesi için çalışmalar yapılması gerekliliği vurgulanmıştır.

Karaçalı’nın (2012) “*7. Sınıf Öğrencilerinin Zihin Haritasında Türk Dünyası Algısı*” adlı tezinde öğrencilerin Türk Dünyası algısının gerçek durumla ne kadar örtüştüğünün tespiti amacıyla farklı illerden (Ankara, Sinop, Şanlıurfa-Birecik) seçilmiş 449 7. Sınıf öğrencisi örneklem grubunu

oluşturmuştur. Araştırma sonucunda cinsiyet değişkenine göre kızların lehine, atlas bulundurma durumuna göre atlas bulunduranların lehine, il değişkenine göre Ankara’da yaşayanlar lehine, sınıf mevcudu değişkenine göre öğrenci sayısı 20’den az olan sınıflarda öğrenim gören öğrenciler lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Öğrencilerin %10’u Türk cumhuriyetlerinden iki ve daha fazla ülke bilirken %90’ını iki veya sadece tek bir ülkeyi bildikleri, en çok Türkiye ve KKTC’ni en az Kırgızistan’ı tanıdıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Aktaş (2013) tarafından yapılan “*Sınıf Öğretmeni Adaylarının Türk Kimliği Dost ve Düşman Ülke Algıları*” adlı çalışmanın örneklemini 129 üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Katılımcıların Türk kimliğini akademik, bir mekân sınırları dahilinde ve kültürel yönleriyle tanımlamalarının yanı sıra milleti bir arada tutan bayrak, dil, kültür, tarih gibi değerler öne çıkarılmış, ABD, İsrail ve Rusya düşman ülkeler olarak ilk sıralarda belirtilirken, dost, müttefik ülke olarak Azerbaycan ilk sırayı almıştır.

Topal (2014) tarafından yapılan “*Üniversite Öğrencilerinin Türk Dünyası Coğrafyasına İlişkin Farkındalık Düzeylerinin Belirlenmesi*” adlı tez çalışmasının örnekleme grubunu Uşak Üniversitesi’nin farklı fakültelerinde öğrenim gören 800 öğrenci oluşturmuştur. Öğrencilerin Türk Dünyası Coğrafyası farkındalık düzeylerinin çok düşük olduğu, cinsiyet, fakülte ve öğrenim gördükleri alan değişkenlerine göre anlamlı farklılaşma görüldüğü tespit edilmiştir. En çok tanınan ülkeler Azerbaycan ve KKTC iken, en az tanınan ülke Kırgızistan olmuştur.

Taşkaya’nın (2014) “*Sınıf Öğretmenleri Adaylarının Türk Dünyası Algısı*” adlı makalesinde örnekleme grubunu oluşturan Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında öğrenim gören 18 öğrencinin; Türk Devletlerini tam olarak tanımadıkları dolayısıyla bilgi düzeylerinin yeterli olmadığı, Türk Devlet ve topluluklarının birlik oluşturamamasının Türk Dünyasının en önemli sorunu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bay vd.’nin (2017) yapmış olduğu “*Türk Dünyası Birliği Algısı*” adlı makalede örnekleme grubunu 415 akademisyen oluşturmuştur. Katılımcılar; Türk Dünyası kavramını “ortak Türk medeniyet kökeni” olarak betimlemiş, Türk Birliğinin kurulmasının gerekliliği ve yararlılığı ortak paydasında görüş belirtmişlerdir.

Demirok’un (2019) “*Üniversite Öğrencilerinin Türk Dünyası Algısı (Balıkesir Üniversitesi Örneği)*”, adlı tez çalışmasında ankete katılan 202 öğrencinin genel değerlendirmesi; bağımsız Türk Cumhuriyetlerinin kardeş ülkeler olduğu, dünya siyasetinde etkin olabilmek için birlik olunmasının

gerekliliği ve ekonomik, siyasi, askeri alanda gelişmeleri, ABD'nin Türk Birliğine karşı oluşu, ortak görüşler olarak belirtilmiştir.

Makale ve tez konusu seçilen ve farklı sayılarda örneklem grubunu oluşturan akademisyen, niversite öğrencileri ve ilköğretim ğrencilerinin Türk Dünyası algılarında tarihi ve kültürel ortak değerleri ile bir birlik oluşturma fikri ne çıkan vurgulardır.

1.2. Amaç ve önem

Bu alışma niversite ğrencilerinin Türk Dünyasına yönelik algılarını incelemek ve Türk Dünyasının geleceğine yönelik düşüncelerini tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Bu doğrultuda niversite ğrencilerinin Türk Dünyası hakkındaki algılarının bazı değişkenlere göre değişip değişmediği araştırılmıştır. Konuya yönelik çalışmaların sınırlı olması sebebiyle alana katkı sağlayacağı düşüncesiyle hazırlanmıştır.

Çalışmada "niversite ğrencilerinin Türk Dünyası ile ilgili algısı nedir?" sorusuna cevap aranmıştır. Bu araştırma problemi doğrultusunda aşağıdaki alt problemler de cevaplandırılmaya çalışılmıştır.

- Üniversite ğrencilerinin Türk Dünyası ile ilgili genel algıları nedir?
- Üniversite ğrencilerinin Türk Dünyası ile ilgili algıları cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- Üniversite ğrencilerinin Türk Dünyası ile ilgili algıları sınıf değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- Üniversite ğrencilerinin Türk Dünyası ile ilgili algıları fakülte türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- Üniversite ğrencilerinin Türk Dünyasında en çok görmek istedikleri ülkeler hangileridir?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli

Üniversite ğrencilerinin Türk Dünyası algılarının test edildiği bu araştırmada, nicel araştırma yöntemi içinde tarama deseni kullanılmıştır. Araştırma kapsamında nicel ve nitel veriler ışığında tarama deseni kullanılarak, sayısal değerler tablolarla yansıtılmıştır. Tarama modeli, geçmişte veya günümüzde var olan bir durumu olduğu biçimde tanımlamaya çalışan bir yaklaşımdır (Karasar, 2013, Köse, 2017, şahin, 2017). Geniş gruplar üzerinde yürütülen araştırmalarda yaygın olarak kullanılan tarama deseni, sosyal bilimlerde gruptaki bireylerin bir olgu veya olayla ilgili olarak

görüşlerinin, alındığı ve bu görüşlerin betimlenmeye çalışıldığı araştırmalardır (Çepni, 2018, Karasar, 2013). Bu tip tarama (survey) araştırmaları, geniş bir popülasyona ulaşmak ve veri toplamak için çoğunlukla anket veya mülakat yöntemini seçmektedir (Kaptan, 1973, Çepni, 2018). Bu araştırmada öğrencilerin Türk Dünyası algılarını tespit edebilmek için araştırmacılar tarafından geliştirilen anket kullanılmıştır.

2.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, Spor Bilimleri Fakültesi ve Veterinerlik Fakültesindeki toplam 3000 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem grubu ise 321 öğrenciden oluşmuştur. Araştırma 2021-2022 Eğitim öğretim yılında üniversiteden etik kurul izni alınarak bahar döneminde gerçekleştirilmiştir. 500 öğrenciye uygulanması planlanan anket formunun 386 formda kaldığı görülmüştür. Doldurulan formlardan eksik yazım, hatalı bilgi ve uç değer gibi özellikler sebebi ile elenen formlar ayırt edilerek 321 form değerlendirmeye alınmıştır. Bu örneklem sayısı Cohen, Manion, ve Morriso (2017)'un %95 yüksek güvenilirlik düzeyi için yeterli görülmüştür. Örneklemin evreni temsil etmesi için farklı fakültelerden katılımın sağlanarak maksimum çeşitlilik (Büyüköztürk, Çokluk, & Köklü, 2019) hedeflenmiştir. Anket formu farklı zamanlarda farklı sınıflara yüz yüze uygulanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilere ait veriler Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1 incelendiğinde, katılımcıların 159'u (%49,5) kadın ve 162'sini (%50,5) erkek öğrenciler oluşturmuştur. Sınıf düzeyinde 100'ünün (%31,2) 1.sınıf, 44'ünün (%13,7) 2.sınıf, 71'inin (%22,1) 3.sınıf ve 106'sının (%33,0) 4.sınıflardan oluştuğu görülmektedir. Fakülte bazında ise 160'ı (%49,8) Fen Edebiyat Fakültesi, 117'si (%36,4) Spor Bilimleri Fakültesi ve 44'ünün (%13,7) Veterinerlik Fakültesi öğrencisi olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 1. Ankete katılan öğrencilerin demografik verileri

Öğrencinin Özelliği	Değişken	Sıklık (f)	Oran (%)	Birikimli Oran (%)
Cinsiyet	Kadın	159	49,5	49,5
	Erkek	162	50,5	100,0
Toplam		321	100,0	
Okuduğu sınıf	1.Sınıf	100	31,2	31,2
	2.Sınıf	44	13,7	44,9
	3.Sınıf	71	22,1	67,0
	4.Sınıf	106	33,0	100,0
Toplam		321	100,0	

Okuduğu Fakülte	Fen Edebiyat Fakültesi	160	49,8	49,8
	Spor Bilimleri Fakültesi	117	36,4	86,3
	Veterinerlik	44	13,7	100,0
Toplam		321	100,0	

2.3. Veri Toplama Aracı

Üniversite öğrencilerinin Türk Dünyası hakkındaki algılarının tespiti amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen anket kullanılmıştır. Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümünde, öğrencilerin cinsiyet, bölüm, sınıf seviyeleri ve fakülte türleri hakkında bilgiler bulunurken, ikinci bölümünde araştırmacılar tarafından geliştirilen 17 maddeden oluşan ifadeler yer almaktadır. Büyüköztürk (2005)'e göre anket geliştirme süreci; problemi tanımlayarak madde yazma, uzman görüşü alma ve ön uygulama yapma faaliyetleri takip edilerek gerçekleştirilmektedir. Geçerlilik ve güvenilirlik testlerinden ve ön uygulamadan sonra anket formu öğrencilere uygulanmıştır. Anket formundaki ifadeler beşli Likert sisteminde hazırlanmış, öğrenci görüşleri; “Hiç Katılmıyorum” (1), “Katılmıyorum” (2), “Kararsızım” (3), “Katılıyorum” (4) ve “Tamamen Katılıyorum” (5) şeklinde kodlanmıştır. Anket formunda yer alan maddelerin görünüş ve kapsam geçerliği için, soru havuzu oluşturulmuş, alanyazındaki daha önce yapılan çalışmalardan yararlanılmış, eğitim bilimleri, istatistik ve alan uzmanlarına danışılmıştır. Uzmanlardan gelen bilgilere göre kapsam geçerliliği açısından bazı sorular madde havuzundan çıkarılmış, ön uygulama yapılmış ve ankete son hali verilmiştir.

Üniversite öğrencilerinin Türk Dünyası algısı ile ilgili hazırlanan anketin güvenilirliği için yapılan analizde, Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı $\alpha = .87$ olarak bulunmuştur. Bu değer ile anketin literatüre göre yüksek derecede güvenilir olduğu (Tavşancıl, 2018:29) kabul edilmektedir.

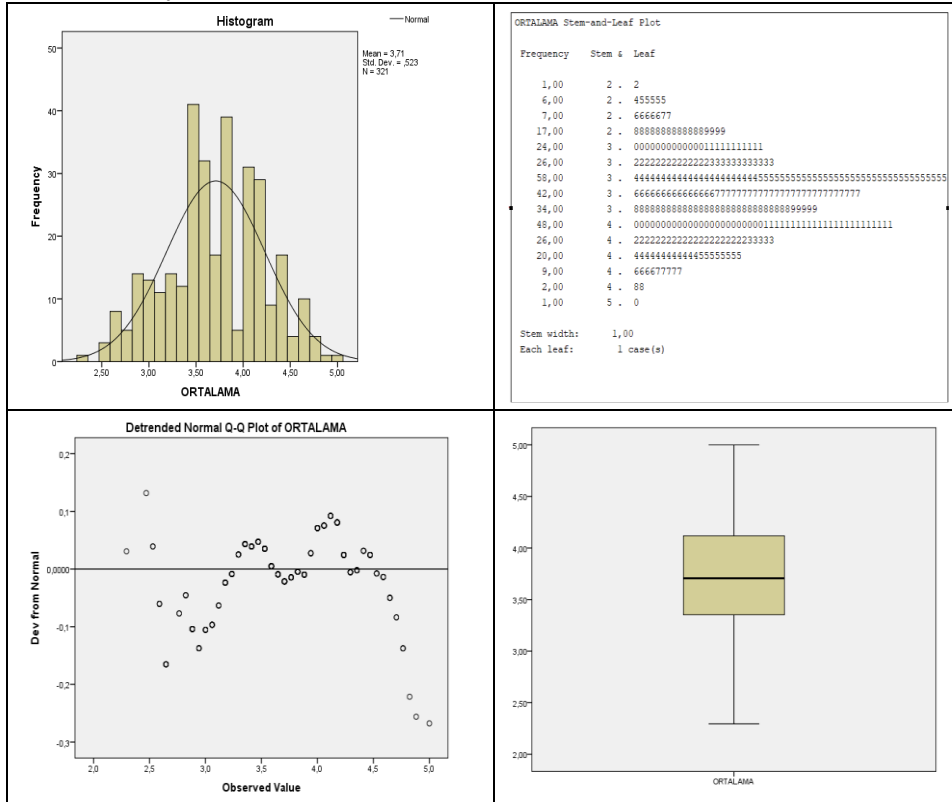
2.4. Verilerin Toplanması ve Analizi

Bu araştırmada elde edilen veriler SPSS 22 programı ile değerlendirilmiştir. Veriler üzerinde analizler yapılmadan önce verilere Normallik testleri uygulanmıştır. Pallant'a (Pallant, 2016) göre verilerin normal dağılıp dağılmadığı, basıklık çarpıklık değeri, p değeri, grafiklerin normale yakınlığı gibi faktörlere göre tespit edilmektedir. Araştırma verilerine göre Basıklık ve Çarpıklık değerlerinin +2 ve -2 değerleri arasında olması, Test of Normality tablosundaki p değerinin[(sig) $p < 0.05$] .05'den büyük olması (Tablo 2), Detrended ve Q-Q plot grafiklerinin sıfır çizgisinde anlamlı olması ve Histogram ve Stem-and-Leaf Plot grafiklerinin normale yakın (çan eğrisi) şekilde dağılım göstermesi sebebi ile verilerinin normal

dağıldığı kararına varılmış ve parametrik analizlerin (George ve Mallery, 2005) yapılmasına karar verilmiştir.

Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin Türk Dünyası algısı ile ilgili alt problemlerinin çözümlenmesinde tanımlayıcı istatistik yöntemlerinden frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (\bar{x}), standart sapma ile ikili değişkenlerin analizinde Independent T testi, ikiden fazla değişkenlerin testinde Tek Yönlü Varyans Analizi uygulanmıştır. Bunun sonucunda anlamlı farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Post Hoc testlerinden LSD yapılmıştır. İstatistiksel işlemlerde anlamlılık düzeyi .05 olarak alınmıştır.

Tablo 2. Üniversite öğrencilerinin Türk Dünyası Algısı Anketinin Normallik Testi Analiz Sonuçları

Normallik Testi						
	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	İstatistik	df	Sig.(p)	İstatistik	df	Sig. (p)
ORTALAMA	,048	321	,072	,993	321	,135

3. BULGULAR

Üniversite öğrencilerinin Türk Dünyası algısı ile ilgili olarak araştırmanın bu bölümünde elde edilen veriler, SPSS programında analiz edilerek, tablolar halinde sunulmaya çalışılmıştır.

3.1. Üniversite Öğrencilerinin Türk Dünyası Algısına Yönelik Tutumları

Araştırmada birinci alt problem olarak ifade edilen üniversite öğrencilerinin Türk Dünyası hakkındaki genel algısını ölçen 16 maddelik ankete ait ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 3'te görülmektedir.

Tablo 3. Üniversite öğrencilerinin Türk Dünyası algısı anket maddeleri ile ilgili veriler

Sıra	Anket Maddeleri	N	\bar{x}	ss
1	Türk Dünyası kavramı, bağımsız Türk Devletleri, özerk cumhuriyetler ve Türklerin çoğunlukta yaşadığı Türk bölgelerini kapsayan geniş bir coğrafyayı ifade eden mekânsal bir kavramdır.	321	4,2835	,75664
2	Türk Dünyası kavramı daha çok ortak soy, kültür (dil, din, folklor) ve tarihe sahip bir milleti ifade eden kavramdır.	321	4,2897	,77471
3	Türk Dünyası Devletleri dünya siyasetinde etkin bir role sahiptir.	321	3,5389	1,12328
4	Bağımsız Türk Devletleri tarafından siyasal, ekonomik ve kültürel konularda ortak hareket temelli kurulan Türk Devletleri Teşkilatı, Türk Dünyasının imajını güçlendirmiştir.	321	3,8723	,88699
5	Bağımsız Türk Devletlerinin ortak hareketi, özerk yönetimlerin ve Türk bölgelerinin sorunlarını çözmede etkili olacaktır.	321	3,9283	,85760
6	Türk Dünyası Devletlerinin bağımsızlık süreci hakkında bilgi sahibiyim.	321	3,4174	1,00633
7	Türk Dünyası ülkelerinde ortak alfabe kullanılması ilişkileri güçlendirecektir.	321	4,0031	1,00778
8	Türk Dünyası ilgili gelişmeleri yakından takip ederim.	321	3,3925	1,08763
9	Türk Dünyası hakkında yeterli bilgiye sahibim.	321	3,4206	,97824
10	Türk Dünyası Birliğinin kurulması önemlidir	321	4,0623	,86738
11	Bağımsız Türk ülkelerinin isimlerini bilirim.	321	3,5389	,99963
12	Özerk Türk Cumhuriyetlerinin isimlerini bilirim.	321	3,2118	,95785
13	Türk Dünyasının geleceğini aydınlık görüyorum	321	3,1059	1,23034
14	Türk Dünyasının gelişmesi için siyasi araçlar önemlidir.	321	4,1277	,81732
15	Türk Dünyasının ekonomik birlikteliğe ihtiyacı vardır	321	4,2960	,80017
16	Türk Dünyasında askeri birlikteliğin olması önemlidir.	321	4,2991	,85016
Ortalama			3,7992	

Tablo 3 incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin Türk Dünyası hakkındaki genel algılarını gösteren anket maddelerine ait ortalama değerler yüksek ($x=3,7992$) olduğu dikkati çeker. Genel olarak bütün maddelerde aritmetik ortalama değerlerin yüksek olduğu göze çarpmaktadır. En yüksek ortalama değer 16. maddenin “*Türk Dünyasında askeri birlikteliğin olması önemlidir*” $x=4,2991$ ile öne çıkarken, en düşük ortalama değeri 13.madde olan “*Türk Dünyasının geleceğini aydınlık görüyorum*” maddesi ($x=3,1059$) oluşturmaktadır. “*Türk Dünyasını ortak değerleri bir olan ulusu yansıttığı*” maddesi ortalama değerleriyle, “*coğrafi mekân algısı*” maddesinden az bir farkla yüksektir (Tablo 3). Bağımsız Türk Devletlerinin ekonomik, askeri, siyasi birlikteliğinin oluşturulması hususunda frekans değerleri yüksek olup, Türk Dünyası Birliğinin kurulması yönünde algının pozitif yönde olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

3.2. Üniversite Öğrencilerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Türk Dünyası Algısı

Bu araştırmada ikinci alt problem olarak ele alınan cinsiyete göre üniversite öğrencilerinin Türk Dünyası ile ilgili algılarında anlamlı bir farklılık olup olmadığı parametrik testlerden Independent T-testi uygulanarak tespit edilmiştir. T-testi sonuçları Tablo 4’te görülmektedir.

Tablo 4. Üniversite öğrencilerinin cinsiyete göre Türk Dünyası ile ilgili algılarında T-testi puanları

Cinsiyet	N	\bar{x}	SD	SE	t	df	p
Kadın	159	3.64	.5040	.03997	-2.127	319	.034*
Erkek	162	3.77	.5353	.04206			

*($p<0.05$)

T-test uygulanan verilerde varyansların homojenliği Levene testi ile sağlandığı için T-testindeki birinci satır verileri (Field, 2009) kullanılmıştır. Tablo 4’teki T-test verilerine göre, erkek öğrencilerin puan ortalamaları ($\bar{x}=3.77$, $S=.5353$), kadın öğrencilerin puan ortalamalarına ($\bar{x}=3.64$, $S=.5040$) göre yüksektir. Bu sonuçlar cinsiyete göre üniversite öğrencilerinin Türk Dünyası ile ilgili algılarında anlamlı bir farklılık olduğunu göstermektedir ($t(319) = -2.127$, $p<0,05$]. Bu farklılık orta düzeyde ($r=.41$) bir etki düzeyine sahiptir.

3.3. Üniversite Öğrencilerinin Sınıf Değişkenine Göre Türk Dünyası Algısı

Bu araştırmada üçüncü alt problem olarak ele alınan sınıf değişkenine göre üniversite öğrencilerinin Türk Dünyası ile ilgili algılarında anlamlı bir farklılık olup olmadığı parametrik testlerden Tek Yönlü Varyans

Analizi (ANOVA) uygulanarak tespit edilmiştir. Anova sonuçları Tablo 5'te görülmektedir.

Tablo 5. Üniversite öğrencilerinin sınıf değişkenine göre Türk Dünyası ile ilgili algılarında Tek Yönlü Varyans Analizi sonuçları

	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	AnlamlılıkDüzeyi (Sig.)
Gruplar Arası	1,008	3	,336	1,231	,298
Grup içi	86,501	317	,273		
Toplam	87,509	320			

Araştırmada elde edilen verilerde gruplar homojen bir dağılım gösterdiği için ($p>.05$) tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Uygulanan bu teste göre üniversite öğrencilerinin Türk Dünyası ile ilgili algılarında sınıf değişkenine göre anlamlı bir farklılık elde edilmemiştir $F(3, 320) = 1,231$, $p>.05$, $r = 0.10$.

3.4. Üniversite Öğrencilerinin Fakülte Değişkenine Göre Türk Dünyası Algısı

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan üniversite öğrencilerinin Türk Dünyası ile ilgili algılarının fakülte türüne göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği parametrik testlerden Tek Yönlü Varyans testi uygulanarak tespit edilmiştir. Anova sonuçları Tablo 6'da görülmektedir.

Tablo 6. Üniversite öğrencilerinin fakülte türüne göre Türk Dünyası ile ilgili algılarında Tek Yönlü Varyans Analizi sonuçları

	Kareler Toplamı	SD	Kareler Ortalaması	F	(Sig.) p
Gruplar Arası	7,950	2	3,975	15,888	,000
Grup içi	79,559	318	,250		
Toplam	87,509	320			

Araştırmada elde edilen verilerde gruplar homojen bir dağılım gösterdiği için ($p>.05$) Tek Yönlü Varyans Analizi yapılmıştır. Uygulanan bu teste göre üniversite öğrencilerinin Türk Dünyası ile ilgili algılarında fakülte türüne göre anlamlı bir farklılık elde edilmiştir $F(2, 320) = 15,888$, $p<.05$, $r = 0.30$.

Fakülte türüne göre hangi grupların birbirinden farklı olduğunun tespiti için Post Hoc testlerinde LSD çoklu karşılaştırma testi (Field, 2009) yapılmıştır (Tablo 7).

Buna göre Veterinerlik Fakültesi öğrencilerinin ($X=3.33$, $SS=.56$) Türk Dünyası ile ilgili algılarının Fen Edebiyat Fakültesi ($X=3.72$, $SS=.48$) ve Spor Bilimleri Fakültesi ($X=3.83$, $SS=.50$) ortalamalarına göre anlamlı düzeyde düşük ve farklı olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 7. Fakülte türüne göre gruplar arası farklılıkları görmek için yapılan Post Hoc testlerinden LSD çoklu karşılaştırma testi sonuçları

Fakülte Türü	N	\bar{x}	SS	Fen Edebiyat	Spor Bilimleri	Veterinerlik
Fen Edebiyat Fakültesi	160	3,7246	,48144		.87	.00*
Spor Bilimleri Fakültesi	117	3,8291	,49937	.87		.00*
Veterinerlik Fakültesi	44	3,3329	,56606	.00*	.00*	

*0.05 anlamlılık düzeyinde anlamlıdır.

3.5. Üniversite Öğrencilerinin Türk Dünyası'nı oluşturan ülkelerden en çok görmek istedikleri ülke

Araştırmanın beşinci alt problemini üniversite öğrencilerinin Türk Dünyasında en çok görmek istedikleri ülke sorusu oluşturmaktadır. Anketin 17. maddesini oluşturan bu soruda herhangi bir ülke belirtilmemiş olup, öğrencilerin cevaplarından Türk Dünyası ülke ya da özerk cumhuriyetleri isimleriyle bilip bilmediklerinin tespiti amaçlanmıştır. Bu amaçla öğrencilere sorulan soruda öğrencilerin verdikleri cevapların sıklığına göre sonuçlar Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8. Üniversite öğrencilerinin Türk Dünyası'nda en çok görmek istedikleri ülke sonuçları

ÜLKE-FAKÜLTE	Fen Edebiyat Fakültesi	Spor Bilimleri Fakültesi	Veterinerlik	Toplam (f)	Yüzde (%)
Azerbaycan	68	48	15	131	51,78
Kazakistan	15	4	4	23	9,09
Türkmenistan	8	9	3	20	7,91
KKTC	7	5	3	15	5,93
Özbekistan	7	1	1	9	3,56
Doğu	4	1	1	6	2,37
İngiltere	2	2	0	4	1,58
Kırgızistan	3	1	0	4	1,58
Yakutistan	2	2	0	4	1,58
Nahcivan	2	0	1	3	1,19
Arnavutluk	1	1	0	2	0,79
Filistin	1	0	1	2	0,79
İran	1	0	1	2	0,79
Kore	1	1	0	2	0,79
Macaristan	0	1	1	2	0,79
Norveç	0	2	0	2	0,79
Rusya	1	1	0	2	0,79
Suudi	1	0	1	2	0,79
Tacikistan	1	0	1	2	0,79
Türkiye	2	0	0	2	0,79
Afganistan	0	1	0	1	0,40
Altay	0	1	0	1	0,40
Amerika	0	1	0	1	0,40
Bosna Hersek	1	0	0	1	0,40
Bulgaristan	1	0	0	1	0,40
Çin	0	1	0	1	0,40
Fransa	0	1	0	1	0,40

pozitif yönde olduğu sonucunu ortaya koymuştur. Hemen tüm maddelerde öğrencilerin verdiği cevapların ortalaması ortanca değer üzerindedir ($X=3,7992$). Genel ortalamanın az bir farkla altında değer gösteren maddeler ise; Türk ülkelerinin dünya siyasetindeki etkinliği, bağımsızlık süreçleri hakkında bilgi sahibi olma, gelişmeleri takip etme, adlarını bilme ve geleceğini aydınlık görme maddeleridir.

Öğrencilerin, Türk Dünyasını coğrafi bir mekân olarak mı yoksa tarih, soy, dil, din gibi kültürel bir alan olarak mı algıladıkları yönündeki soruya verilen cevaplar, kültürel alan algısının öne çıktığını göstermektedir. Ayrıca Türk Dünyasını oluşturan devletlerin sosyal, siyasal, kültürel, ekonomik ve askeri olarak birlikte hareket etmeleri gerektiği düşüncesine sahip olduklarını ortaya çıkartmaktadır. Arpaçay'ın (2014) ifadesiyle; "Türk Dünyası kavramını nasıl algılamalıyız? Coğrafi bir bölgemi, kültürel bir alan mı, siyasal bir alan mı, yoksa sadece tarihten gelen bir yakınlık hissimi ya da genetik anlamda aynı ırki özellikleri taşıyan bir insan topluluğu mu? Türk Dünyası derken bunların tümünü içeren bir algı yönetimi ortaya koymak gerekir (Arpaçay; 2014:107).

Üniversite öğrencilerinin cinsiyet değişkenine ($p=.034$) göre erkek öğrenciler lehine anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p<0.05$). Sınıf seviyesi ($p=.177$) değişkenleri açısından yapılan testlerde ise anlamlı farklılık tespit edilmemiştir ($p>0.05$).

Araştırma verilerinden fakülte türü değişkenine göre farklılık olup olmadığının tespiti amacıyla parametrik testlerden Tek Yönlü Varyans testi yapılmış ve anlamlı farklılık ortaya çıkmıştır ($F=15,888$, $p<0.05$). Bu farklılığın hangi fakülteler arasında olduğunu görmek amacıyla Post Hoc testlerinden LSD testi yapıldığında, Fen Edebiyat Fakültesi öğrencileri ile Veterinerlik Fakültesi öğrencileri arasında ve Spor Bilimleri Fakültesi öğrencileri ile Veterinerlik Fakültesi öğrencileri arasında olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumun Veterinerlik Fakültesinden katılımcı sayısının düşük olması ve eğitim programının içeriğinden kaynaklandığı belirtilebilir.

Öğrencilerin Türk Dünyasını oluşturan ülkelerden en çok görmek istedikleri ülke sorusuna verilen cevapta genel olarak bağımsız Türk Cumhuriyetleri ile bazı özerk cumhuriyetleri tanıdıkları algısına ulaşılmaktadır. Anket cevaplarına göre Azerbaycan'ın ilk sırada yer alması Türkiye'nin Azerbaycan ile yürütmüş olduğu sosyal, kültürel, ekonomik, siyasi, askeri iş birliği, görsel ve yazılı basında ortak projelerin gündeme gelmesiyle de merak uyandıran bir ülke olması ayrıca dil olarak iletişim kurabilme kolaylığı ve bu ülke ile olumlu bir algının oluşması nedeniyle ilk

sırada yer aldığı kanaatindeyiz. Bu algının pozitif yönde olmasında iki ülkenin siyasi önderlerinin sık sık bir araya gelmesi ve dostluk, kardeşlik söylemlerinin güçlü bir şekilde vurgulanmasının da etkileri aşıkardır. Yine benzer şekilde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye arasında gelişen anavatan-yavru vatan ibaresi, Türkiye'nin her koşulda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin yanında olmasıyla açıklanabilir ayrıca ülkenin sadece Türkiye tarafından tanınması da bunun göstergesidir. İlk olarak 1948 yılında dile getirilen yavru vatan ibaresi, bu tarihten sonra resmi yazışmalarda yerini almıştır (Atun, 2017). Kıbrıs Adası'nın kuzeyinde coğrafi konumu, turizm özellikleri ve kolay ulaşılabilirliği ile KKTC en çok görülmek istenen ülkeler arasında ilk sıralarda yer edinmiştir.

En çok görülmek istenen ikinci ülke Kazakistan'dır. Katılımcıların çoğunluğunun (%53'ü) Fen Edebiyat Fakültesi öğrencisi olması ve bunlar içinde bulunan Coğrafya Bölümü öğrencilerinin ders programlarında Asya Coğrafyası ve Türk Dünyası Coğrafyası dersleri kapsamında Türk Dünyası ülkelerine, alansal büyüklüğünün yanı sıra coğrafi özellikleriyle de Kazakistan ve diğer Türk Cumhuriyetlerine karşı bir ilginin geliştiği belirtilebilir. Öğrencilerin cevaplarında Türk Dünyası'nda yer almayan ülkelerin de belirtilmesi, katılımcıların Türk Dünyasını oluşturan ülkeleri eksik bildikleri ya da Türk Dünyasıyla bağdaştırmadan doğrudan görmek istedikleri ülkeyi yazdıkları sonucuna ulaşılabilir.

Araştırma sonucunda üniversite öğrencilerinin Türk Dünyası'na yönelik pozitif algılarının geliştiği ve dünya siyasetinde etkin olabilmek için Türk Dünyası Birliği'nin kurulması ve bu birlikteliğin güçlendirilmesi gerektiği ortaya çıkmıştır. Türk Dünyası Coğrafyasına ilişkin bazı bilgi eksiklikleri olmakla birlikte bunlar ortak dersler paydasında eğitim programlarıyla giderilebilir. Ayrıca algı ve bilgi düzeylerini geliştirmeye yardımcı olacak panel, sempozyum, kongre gibi akademik programların düzenlenmesi önerilebilir.

Son olarak Bay vd. (2017) çalışmasında belirttiği gibi Türk Dünyası'nı oluşturan toplumların ortak payda da hareket etmelerine yönelik algılarının belirlenmesi ve ortak hareket edebilme kapasitesinin gelişmesi için algı araştırmalarının sürekli olarak gerçekleştirilmesi, karar vericilere gerçekçi çözüm önerileri ve politikalar oluşturmada katkı sağlayabilir (Bay, vd. 2017:61). Geleceğin karar vericileri olarak üniversite gençliğinin Türk Dünyası algılarının tespitine yönelik çalışmaların farklı üniversitelerde ve farklı bölümlerde yapılarak sonuçlarının karşılaştırılması alana katkısı açısından da önem taşımaktadır.

5. SUMMARY

This study was carried out in order to determine the perceptions of university students about the spatial, historical and cultural knowledge levels and their thoughts about the future of the Turkic World, about the independent Turkic Republics that make up the Turkic World and the Turkic societies with autonomous administration. In this context, the sample group of the research consisted of 321 students from Tekirdağ Namık Kemal University, Faculty of Arts and Sciences, Faculty of Sport Sciences and Faculty of Veterinary Medicine. Within the scope of the research, a 17-item questionnaire created by the researchers was applied in order to determine the perceptions of the students towards the Turkic World. In line with the questionnaire items, sub-problems about the general perceptions of university students about the Turkic World and whether this perception differs according to the variables of gender, class and faculty type were tried to be answered. In addition, with the question of the country that students want to see most in the Turkic World, it is aimed to determine whether they know those countries by name. It was determined that the data obtained in the study showed normal distribution in the Kolmogorov-Smirnov and Shapiro-Wilk normality tests. Independent T test was used in the analysis of binary variables, and One-Way Analysis of Variance test was used in the test of more than two variables. LSD from Post Hoc tests was used to determine between which groups there were significant differences as a result of the One-Way Variance Test. The average score of the answers given by the students to the items of the questionnaire, which was concluded to be statistically highly reliable (Cronbach's Alpha reliability coefficient $\alpha = .87$), and the positive answers as "agree" and "strongly agree" revealed that university students' perceptions of the Turkic World were positive.

The answers given to the items about whether the students perceive the Turkic World as a geographical space or as a cultural area such as history, ancestry, language and religion show that the perception of cultural space comes to the fore. According to the gender variable ($p=.034$), a significant difference was found in favor of male students ($p<0.05$), (Table 4). No significant difference was found in the tests performed in terms of grade level ($p=.177$) variables ($p>0.05$), (Table 5).

In order to see whether there is a difference in the research data according to the faculty type variable, one-way variance test, which is a parametric test, was performed and a significant difference was found ($F=15.888$, $p<0.05$), (Table 6). When the LSD test, one of the Post Hoc tests, was performed across all faculties to see which faculties this difference

appeared between, it was concluded that it was between the students of the Faculty of Arts and Sciences and the Faculty of Veterinary Medicine, and between the students of the Faculty of Sport Sciences and the Faculty of Veterinary Medicine. It can be stated that this situation is due to the low number of participants from the Faculty of Veterinary Medicine and the content of the training program.

In the answer given to the question of the country that students want to see the most from the countries that make up the Turkic World, it is perceived that they generally know the independent Turkic Republics and some autonomous republics. While Azerbaijan was the most desired country to be seen, the other countries were respectively Kazakhstan, Turkmenistan, TRNC and Uzbekistan (Table 8, Figure 1). We believe that Azerbaijan is in the first place due to being a country that arouses curiosity due to Turkey's social, cultural, economic, political, military cooperation with Azerbaijan, joint projects in the visual and written media, as well as the ease of communication with this country, and the formation of a positive perception. The frequent gathering of the political leaders of the two countries and the strong emphasis of friendship and brotherhood discourses are also evident in this positive perception. Similarly, the expression of motherland-offspring developed between the Turkish Republic of Northern Cyprus and Turkey can be explained by the fact that Turkey stands by the Turkish Republic of Northern Cyprus under all circumstances, and the recognition of the country only by Turkey is an indication of this. The phrase "foster land", which was first mentioned in 1948, took its place in official correspondence after this date (Atun, 2017). The second most wanted country to be seen is Kazakhstan. It can be stated that the majority of the students (53%) are students of the Faculty of Arts and Sciences, and within the scope of Asian Geography and Geography of the Turkic World courses in the curriculum of the Geography Department students, an interest in Kazakhstan and other Turkic Republics has developed in addition to its spatial size, as well as its geographical characteristics.

As a result of the research, it was revealed that university students' positive perceptions towards the Turkish World improved and that the Turkish World Union should be established and this union should be strengthened in order to be effective in world politics. Although there are some deficiencies in knowledge about the Geography of the Turkic World, these can be eliminated with education programs through common courses, and it can be suggested to organize academic programs such as panels, symposiums and congresses that will help improve perception and

knowledge levels. Finally, as Bay et al. (2017) stated in their study, the continuous realization of perception studies in order to determine the perceptions of the societies that make up the Turkish World to act on a common ground and to develop the capacity to act together can contribute to the decision makers in creating realistic solution proposals and policies (Bay, et al. 2017:61). Comparing the results of the studies on the determination of the Turkish World perceptions of the university youth as the decision makers of the future in different universities and in different departments is also important in terms of its contribution to the field.

6. KAYNAKLAR

- Akengin, H. (2017). Türk dünyası ve Orta Asya Türk cumhuriyetleri üzerine jeopolitik bir değerlendirme, *MUTAD*, 4(1), 1-11. DOI: 10.16985/MTAD.2017130402
- Aktaş, Ö. (2013). Sınıf Öğretmeni adaylarının Türk kimliği, dost ve düşman ülke algıları. *EKEV Akademi Dergisi*. 17(57), 183-208.
- Alkan, Ö.O.(2014).Türk dünyasına bakış. *Yıpranan Azerbaycan ve Türk Dünyasına Çözüm Önerileri* (s. 166-170), Erzurum: Taş Medrese Yayınları.
- Alım, M. (2009). Coğrafya eğitimi öğrencilerinin Türk dünyası algıları (Atatürk Üniversitesi örneği). *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6(2). 574-586.
- Arpaçay, M. M. (2014). Türk dünyasına bakış. *Ayrılık Ayrılık Aman Ayrılık* (s.105-114). Erzurum: Taş Medrese Yayınları.
- Arslan, A. (2014). Türk dünyasına bakış. *Kültür ve Milli Ülkü* (s. 157-164), Erzurum: Taş Medrese Yayınları.
- Atun, A. (16 Ekim 2017). Anavatan-yavruvatan nereden çıktı. <https://www.oncevatan.com.tr/anavatan-yavruvatan-nereden-cikti-makale,40105.html>
- Aynural, S. (2015). Güçlü bir Türkiye ve Türk dünyası, *Türk Dünyası Araştırmaları*,(217), 9-12.
- Bay, E., Alimbekov, A., Mete, M., Cücük, E. & Yokuş, E. (2017). Türk dünyası birliği algısı. *Gazi Akademik Bakış*, 11 (21), 55-85.
- Büyüköztürk, Ş. (2005). Anket geliştirme. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3 (2), 133-151.
- Büyüköztürk, Ş., Çokluk, Ö. & Köklü, N. (2019). *Sosyal bilimler için istatistik*. 22. Baskı Ankara: Pegem Akademi.
- Ceylan, E.(2014). Türk dünyasına bakış. *Gönlümüzdeki Türk Dünyası* (s. 147-156), Erzurum: Taş Medrese Yayınları.
- Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2017). *Research methods in education* (6th ed.). New York: Routledge/Taylor & Francis Group.
- Çepni, S. (2018). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş*, 8.Baskı. Trabzon: Celepler Matbaacılık.
- Demirok, U. (2019). *Üniversite öğrencilerinin Türk dünyası algısı (Balıkesir Örneği)* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Balıkesir Üniversitesi.

- Doğanay, H. (1995). Türk Dünyası'nın siyasi sınırları. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 1(1), 132-154.
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using SPSS (and sex and drugs and rock 'n' roll)* (Third edition). London: SAGE Publications Ltd.
- George, D. & Mallery, P. (2005). *SPSS for windows step by step: A simple guide and refence, 13.0 update* (6th ed.). Boston: Pearson.
- Gömeç S.Y. (Kasım-Aralık 2018). Tarihi Türk coğrafyasının genel hatları. *Türk Dünyası Araştırmaları*, 120 (237), 103-114.
- Hayit, B. (1987). Sovyetler Birliğindeki Türklüğün ve İslam'ın bugünkü durumu. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 20-32.
- İlhan, S. (Şubat 2006). Türkiye meleyerek kurtlar sofrasına oturmaya çalışıyor. *Türk Yurdu Dergisi*, (222). <https://www.turkyurdu.com.tr/yazar-yazi.php?id=3930>
- İlhan, S. (1999). *Türkiye'nin jeopolitik konumu ve Türk dünyası*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Bakanlığı Yayınları.
- Ivshina, Olga. (25 Aralık 2021). *Sovyetler Birliğinin çöküşünün beş nedeni*. <https://www.bbc.com/turkce/haber>
- Kaptan, S. (1973). *Bilimsel araştırma teknikleri*. Ankara: Rehber Yayınevi.
- Karasar, N. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemi*. 25.Basım, Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Karaçalı, H. (2012). *7. Sınıf öğrencilerinin zihin haritasında Türk dünyası algısı* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi.
- Koday, Z. (Mayıs 2015). Türk dünyasının coğrafyası ve jeopolitiği, *III. Uluslararası Türk Şöleni Türk Kültürü Sempozyumu* (s.681-692), 18-20 Mayıs, Erzurum: Türkiye.
- Köse, E. (2017). Bilimsel araştırma modelleri. R. Y. Kıncal (Ed.) *içinde Bilimsel Araştırma Yöntemleri* 5.Basım (s. 99-124). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık.
- Özey, R.(2015). *Türk dünyası coğrafyası, ülkeler, insan ve sorunlar*. Genişletilmiş 9. Baskı, İstanbul: Aktif Yayınevi.
- Pallant, J. (2016). *A step by step guide to data analysis using IBM SPSS*. McGraw Hill Education.
- Şahin, Ç. (2017). Veri toplama teknikleri. R. Y. Kıncal (Ed.), *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (s. 125-182). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık.
- Taşkaya, S. M. (2014), Sınıf öğretmeni adaylarının Türk Dünyası algısı. *Researcher*, 2 (1), 44-55.
- Tavşancıl, E. (2019). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi*. (6. Baskı). Ankara: Nobel Yayınları.
- Topal, E. (2014). *Üniversite öğrencilerinin Türk dünyası coğrafyasına ilişkin farkındalık düzeylerinin belirlenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Uşak Üniversitesi.
- Ulusoy, K. (2009). İlköğretim 7. sınıf öğrencilerinin Türk dünyası ve Türk cumhuriyetlerine yönelik tutum ve düşünceleri. *Selçuk Üniversitesi*

Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türkiyat Araştırmaları Dergisi. (26), 357-378.

Yılmaz, A. N.(2021). Bağımsızlıklarının 30. yılında Türkistan coğrafyasındaki Türk cumhuriyetlerinin durumu ve değerlendirilmesi. *Türk Dünyası Araştırmaları*, 129 (255), 253-314.

Çatışma beyanı: Bu çalışma ile ilgili taraf olabilecek herhangi bir kişi ya da finansal ilişkilerimizin bulunmadığını dolayısıyla herhangi bir çıkar çatışmasının olmadığını beyan ederiz.

Destek ve teşekkür: Çalışmada herhangi bir kurum ya da kuruluştan destek alınmamıştır.

Katkı Oranı Beyanı: Dr. Öğr. Üyesi Kübra ERHAN %40; Doç. Dr. Ziya İnce %30; Doç. Dr. Vedat Şahin % 30.